

LHV Pensionifond XS

Majandusaasta aruanne 2019

LHV Pensionifond XS**Majandusaasta aruanne****01.01.2019 – 31.12.2019**

Fondi nimi	LHV Pensionifond XS
Fondi liik	Lepinguline fond
Fondijuht	Andres Viisemann Romet Enok
Põhitegevusala	Kohustusliku pensionifondi varade investeerimine, EMTAK 65301
Juriidiline aadress	Tartu mnt. 2, Tallinn 10145
Telefon	(372) 6 800 400
Faks	(372) 6 800 402
Fondivalitseja	AS LHV Varahaldus
Fondivalitseja äriregistri number	10572453
Fondivalitseja juhatus	Joel Kukemelk Vahur Vallistu (alates 06.06.2019) Mihkel Oja (kuni 19.06.2019)
Audiitor	AS PricewaterhouseCoopers

Majandusaasta aruanne sisaldab fondi tegevusaruannet, raamatupidamise aruannet ja selle lisasid, investeringute aruandeid, tehingu- ja vahendustasude aruannet ning sõltumatu vandeaudiitori aruannet.

Sisukord

TEGEVUSARUANNE	4
Fondivalitseja juhatuse allkirjad LHV Pensionifond XS 2019. a majandusaasta aruandele	6
RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANNE	7
Bilanss	7
Tulude ja kulude aruanne	8
Fondi puhasväärtuse muutumise aruanne	9
Rahavoogude aruanne	10
Raamatupidamise aruande lisad	11
Lisa 1 Üldine informatsioon	11
Lisa 2 Kokkuvõtte olulistest arvestuspõhimõtetest	11
Lisa 3 Finantsriskide juhtimine	17
Lisa 4 Kapitali juhtimine	23
Lisa 5 Finantsvarade ja -kohustuste õiglase väärtus	23
Lisa 6 Fondi puhasväärtuse võrdlusaruanne	24
Lisa 7 Viitlaekumised	24
Lisa 8 Seotud osapooled	24
Lisa 9 Bilansipäevajärgsed sündmused	25
TEHINGU- JA VAHENDUSTASUDE ARUANNE	26
FONDI INVESTEERINGUTE ARUANNE SEISUGA 31.12.2019	27
FONDI INVESTEERINGUTE ARUANNE SEISUGA 31.12.2018	30
SÕLTUMATU VANDEAUDIITORI ARUANNE	32

TEGEVUSARUANNE

LHV Pensionifond XS on kohustusliku kogumispensioni võimaldamiseks loodud lepinguline investeerimisfond. Fondi investeerimispoliitika põhiprintsiip on Osakuomanike sissemaksete väärtuse pikaajaline stabiilne kasvatamine läbi fondi investeringute geograafilise hajutamise erinevate maailma turgude vahel. Fondivalitseja rakendab fondi vara investeerimisel aktiivset investeerimisstrateegiat, otsustades fondi vara täpse jagunemise erinevate varaklasside ja investeerimisobjektide vahel igapäevase juhtimise käigus. Sõltuvalt turuolukorrast võib fondi vara jaotus erinevate varaklasside ja instrumentide vahel erineda oluliselt. Fondi depositooriumis avatud arvelduskontol oleva raha osakaalu fondi vara turuväärtusest hoitakse tavaliselt tasemel, mis on vajalik fondi tegevusega seotud jooksvate kulude katmiseks ning vajaliku likviidsuse tagamiseks. Fond ei investeeeri aktsiaturgudele. Fond investeerib ainult sellistesse võlakirjadesse, mille emitendiks on riigi valitsus, vastava riigi regionaalse või kohaliku omavalitsuse üksus, avaliku sektori üksuse enamusosalusega või valitseva mõju all olev äriühing või rahvusvaheline organisatsioon.

2. mail 2019. a jõustusid prospekti muudatused, mis lubasid fondi vara senisest suuremas ulatuses investeerida ühe emitendi emitteeritud väärtpaberitesse (5% asemel 10%), ühte investeerimisfondi (10% asemel 20%) ning ühe krediidiasutuse hoiustesse (10% asemel 20%). Lisaks ei ole enam nõutud, et väärtpaberid oleks vabalt võõrandatavad. Muudatused on prospekti tehtud peamiselt tulenevalt vastavate piirangute leevenemisest investeerimisfondide seaduses. Fondivalitseja ei loe ühtki muudatust eraldiseisvalt oluliseks, ent on hinnanud, et muudatuste hulka arvesse võttes võib nad koondarvestuses oluliseks lugeda.

2. septembril 2019. a jõustusid prospekti muudatused, mille järel on võimalik kuni 10%ga fondi varast võtta aktsia- või kinnisvarariski või investeerida seda võlakirjadesse, mis ei ole investeerimisjärgu krediidireitinguga.

1. veebruarist 2018 on fondil kaks fondijuhti. Andres Viisemanni kõrval juhib fondi ka Romet Enok.

Võlakirjaturgude ülevaade

Fondide võlakirjaportfellides jätkasime tööd kohalike ettevõtete emissioonidest portfelli ülesse ehitamiseks. Erinevates fondides jõudsimme kokkuleppele erinevate emitentidega investeringute suurendamiseks või uusemissiooniks. Uue suure investeringuna sai aasta lõpul allkirjad €20 mln allutatud võlakiri Leedu pangale Siauliui. Tegemist on pankade omavahendite regulatsioonidele vastava tüüpilise instrumendiga – kestvus kümme aastat ja emitendil on esimest korda õigus varasemaks lunastamiseks viie aasta möödumisel emissioonist. Pika tähtaja ja omavahendite hulka arvamise eest maksab pank võlakirjadelt LHV fondidele edaspidi intressi 6,15%. Siauliui on Leedu turul pika ajalooaga, kuid kiirelt kasvav pank, emissioonist saadud raha kasutataksegi kasvu finantseerimiseks. LHV fondidel oli juba 2017. a detsembrist senior võlakirja investering nimetatud pank, mis enne allutatud võlakirja tehingut maksti enneaegselt tagasi. Siauliui aktsiad on noteeritud Viilniuse börsil ja panga suurim aktsionär on Euroopa Rekonstruktsiooni- ja Arengupank.

Jätkuvalt tugeva makromajandusliku keskkonna taustal paranesid portfellis juba olevate emitentide finantstulemused. Samuti teeme jätkuvalt tööd, et Eesti ja Baltikumi emitentidest võlakirjaportfelli kasvatada. Siauliui panga tehing näitab, kuidas meie tegevusraadius on ulatumas ka Eestist väljapoole. Kõik see ainult suurendab investeringute valikut ja loob eeldused kõrgemaks tootluseks.

Rahvusvaheliste suuretevõtete võlakirjaturg on meie meelest jätkuvalt ebaatraktiivselt kõrge hinnaga. Sellele vaatamata otsime võimalusi loomulikult ka sealt. Kevadel soetasimegi enam kui €15 mln eest harva avalikult võlakirju müüva Soome kindlustuskontserni Sampo allutatud pabereid. Suhteliselt kõrge rahvusvahelise reitinguga võlakiri maksab loomulikult selgelt madalamat intressi (3,375%) kui meie kohalikud investeringud, kuid koos hinnatõusuga ulatus kogutootlus fondidel antud investeringult aasta lõpuks enam kui 10%ni. Ligi kaks korda nii kõrget tootlust pakkus möödunud aastal meie investering Danske panga allutatud võlakirjadesse. Meile vastuvõetava riskitaseme juures kõrget tootlust pakkuvaid võlakirju on rahvusvahelistel turgudel hetkel siiski väga vähe. Kuigi eelmise aasta euroala ettevõtete ja valitsuse võlakirjaturgude tootlus jäi vahemikku 6,2%-6,8%

(Bloomberg Barclays indekse alusel) on edasised väljavaated kehvad. Intresside langus tähendab näiteks, et aastalõpu seisuga on Saksa 10 aastase riigivõlakirja oodatav tootlus -0,2%. Oleme LHV pensionifondides nüüdseks loonud olukorra, kus ainult turgudest sõltumise asemel on meil kaks reaalselt alternatiivi – rahvusvahelised võlakirjaturud ja kohalikud tehingud. Suurem valik loob selged eeldused kõrgemaks pikaajaliseks tootluseks.

Konservatiivsete fondide võrdlus *	NAV 31.12.2018	NAV 31.12.2019	Osaku puhasväärtuse kasv
LHV Pensionifond XS	1.19262	1.20822	+1.31%
Luminor C Pensionifond	0.87672	0.93408	+6.54%
SEB Konservatiivne Pensionifond	0.90014	0.91851	+2.04%
Swedbank Pensionifond K10	0.82869	0.84556	+2.04%
Tuleva Maailma Võlakirjade Pensionifond	0.63674	0.67408	+5.86%

* Võrdlevad puhasväärtused on kajastatud veebilehe www.pensionikeskus.ee (Pensionikeskus) andmete alusel.

Fondivalitseja juhatuse allkirjad LHV Pensionifond XS 2019. a majandusaasta aruandele

Fondivalitseja AS LHV Varahaldus juhatus on koostanud LHV Pensionifond XS 2019. a majandusaasta aruande, mis koosneb tegevusaruandest, raamatupidamise aastaaruandest, investeringute aruandest, tehingu- ja vahendustasude aruandest ning sõltumatu vandeaudiitori aruandest.

Joel Kukemelk
Juhatuseliige

Vahur Vallistu
Juhatuseliige

Tallinn, 30.03.2020

RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANNE

Bilanss

(eurodes)

Varad	Lisa	31.12.2019	31.12.2018
Käibevarad			
Raha ja raha ekvivalendid	3	963 559	1 400 574
Tähtajalised hoised		4 288 846	4 269 544
Finantsvarad õiglasest väärtusest muutusega läbi tulude ja kulude aruande:			
Võlakirjad	5	15 318 094	13 153 886
Võlakirjad korrigeeritud soetusmaksumuses		1 839 816	1 592 602
Viitlaekumised	7	16 037	15 666
Varad kokku		22 426 352	20 432 272
Kohustused ja fondi vara puhasväärtuses			
Lühiajalised kohustused			
Võlgnevus fondivalitsejale	8	10 946	10 134
Lühiajalised kohustused kokku		10 946	10 134
Kohustused kokku v.a osakuomanikele kuuluv fondi vara puhasväärtuses		10 946	10 134
Osakuomanikele kuuluv fondi vara puhasväärtuses	6	22 415 406	20 422 138
Kohustused ja fondi vara puhasväärtuses kokku		22 426 352	20 732 272

Lisad lehekülgedel 11 kuni 25 on raamatupidamise aastaaruande lahutamatud osad.

Tulude ja kulude aruanne

(eurodes)

	Lisa	2019	2018
Tulud			
Intressitulu		54 794	58 274
Neto kasum/kahjum õiglasest väärtuses muutusega läbi tulude ja kulude aruande kajastatud finantsvaradest ja –kohustustest:			
Võlakirjadelt		343 243	151 704
Neto kasum/kahjum valuutakursi muutustest		-1 106	2 043
Tulud kokku		396 931	212 021
Tegevuskulud			
Valitsemistasud	8	122 877	119 456
Tehingutasud		223	94
Muud tegevuskulud		3 144	316
Tegevuskulud kokku		126 244	119 866
Oodatav krediidikahju		-2 939	6 902
Osakuomanikele kuuluv fondi vara puhasväärtuse muutus		273 626	85 253

Lisad lehekülgedel 11 kuni 25 on raamatupidamise aastaaruande lahutamatud osad.

Fondi puhasväärtuse muutumise aruanne

(eurodes)

		01.01.2019	01.01.2018
	Lisa	-31.12.2019	-31.12.2018
Fondi vara puhasväärtus aruandeperioodi alguses		20 422 138	20 762 708
Osakute märkimisel laekunud raha		5 441 050	3 620 228
Osakute lunastamisel tasutud raha		-3 721 408	-4 046 051
Osakuomanikele kuuluv fondi vara puhasväärtuse muutus		273 626	85 253
Fondi vara puhasväärtus aruandeperioodi lõpus	6	22 415 406	20 422 138
Ringluses olevate osakute arv aruandeperioodi lõpus		18 552 490	17 129 610
Osaku puhasväärtus aruandeperioodi lõpus	6	1.20822	1.19221

Lisad lehekülgedel 11 kuni 25 on raamatupidamise aastaaruande lahutamatud osad.

Rahavoogude aruanne

(eurodes)

	2019	2018
Rahavood põhitegevusest		
Laekunud intressid	54 794	58 274
Saldeeritud finantsinvesteeringute ostud ja müügid	-2 068 179	-202 312
Saldeeritud tähtajaliste hoiuste laekumised ja väljaminekud	-16 363	-984 049
Makstud tegevuskulud	-125 432	-120 834
Neto rahavood põhitegevusest	-2 155 180	-1 248 921
Rahavood finantseerimistegevusest		
Osakute emiteerimisest laekunud	5 440 679	3 604 562
Osakute lunastuse eest tasutud	-3 721 408	-4 046 051
Neto rahavood finantseerimistegevusest	1 719 271	-441 489
Rahavood kokku	-435 909	-1 690 410
Raha ja raha ekvivalentide muutus	-435 909	-1 690 410
Raha ja raha ekvivalendid aruandeperioodi alguses	1 400 574	3 088 941
Valuutakursside muutuse mõju	-1 106	2 043
Raha ja raha ekvivalendid aruandeperioodi lõpus	963 559	1 400 574

Lisad lehekülgedel 11 kuni 25 on raamatupidamise aastaaruande lahutamatud osad.

Raamatupidamise aruande lisad

Lisa 1 Üldine informatsioon

LHV Pensionifond XS (edaspidi: Fond) moodustati 26.03.2002. Fond investeerib vähemalt 90% varast investeerimisjärgu krediidireitinguga võlakirjadesse, reguleeritud turul kaubeldavatesse rahaturuinstrumentidesse, hoiustesse, peamiselt eelnimetatud varadesse investeerivate teiste investeerimisfondide osakutesse või aktsiatesse, tuletisinstrumentidesse, mille alusvaraks on eelnimetatud vara või võlakirja- või muud finantsindeksid, intressimäärad, valuuta või valuutakursid. Lisaks eelnevale võib fondi vara kuni 10% ulatuses investeerida muudesse võlakirjadesse, aktsiatesse, investeerimisfondide, sh aktsia- ja kinnisvarafondide aktsiatesse, osakutesse või osadesse, kinnisasjadest, rahaturuinstrumentidesse, hoiustesse, tuletisinstrumentidesse, väärtpaberitesse, mille alusvaraks on väärismetall või mille hind sõltub väärismetallist, ja muusse varasse. Fondi arvel võib anda ka laenu.

LHV Pensionifond XS fondivalitsejaks on AS LHV Varahaldus, asukohaga Tartu mnt. 2, Tallinn.

Koostatud raamatupidamise aruanne kajastab Fondi majandustegevust perioodil 01.01.2019 kuni 31.12.2019.

Raamatupidamise aruanne on koostatud eurodes.

Käesolev raamatupidamise aruanne on fondivalitseja juhatuse poolt heaks kiidetud 30.03.2020.

Lisa 2 Kokkuvõtte olulistest arvestuspõhimõtetest

2.1 Aruande koostamise alused

LHV Pensionifond XS raamatupidamise aruanne on koostatud vastavuses Rahvusvaheliste Finantsaruandluse Standarditega nagu need on vastu võetud Euroopa Liidu poolt (IFRS EU). Investeerimisfondide finantsaruandluse põhimõtted on sätestatud investeerimisfondide seaduses, raamatupidamise seaduses ning Rahandusministri määruses nr 8 „Nõuded avalikustamisele kuuluvate fondi aruannetele“ 18. jaanuarist 2017. Aruande koostamisel on arvesse võetud Investeerimisfondide seaduse § 54 lõike 11 alusel kehtestatud fondi vara puhasväärtuse määramise korda ning eelpool mainitud määruses toodud muid erisusi.

Fond on raamatupidamise aastaaruande koostamisel lähtunud IFRS-i nõuetest ulatuses, mis ei ole vastuolus Investeerimisfondide seaduse ja Rahandusministri määruse nr. 8 nõuetega. Vastuolu korral on Fond lähtunud Investeerimisfondide seaduses ja Rahandusministri määruses nr. 8 (Nõuded avalikustamisele kuuluvate fondi aruannetele) sätestatud nõuetest.

Uued standardid, tõlgendused ja nende muudatused

Välja on antud uusi või muudetud standardeid ja tõlgendusi, mis muutuvad Fondile kohustuslikuks alates 1. jaanuar 2020 või hilisematel perioodidel ja mida Fond ei ole rakendanud ennetähtaegselt:

Finantsaruandluse kontseptuaalse raamistiku muudatused (rakendub 1. jaanuaril 2020 või hiljem algavatele aruandeperioodidele; ei ole veel vastu võetud Euroopa Liidu poolt).

Muudetud kontseptuaalne raamistik sisaldab uut peatükki mõõtmise kohta, juhiseid finantstulemuse raporteerimise kohta, täiendatud mõisteid ja juhiseid (nt kohustuse mõiste) ning selgitusi oluliste valdkondade rolli kohta finantsaruandluses, näiteks juhtkonna kätte usaldatud ressursside kasutamise hoolsus, konservatiivsus, mõõtmise ebakindlus. Fond hindab mõju finantsaruannetele.

„Olulisuse mõiste“ – IAS 1 ja IAS 8 muudatused (rakendub 1. jaanuaril 2020 või hiljem algavatele aruandeperioodidele; ei ole veel vastu võetud Euroopa Liidu poolt).

Muudatused selgitavad olulisuse mõistet ning seda, kuidas mõistet rakendada, kaasates mõistesse need juhised, mis seni olid kirjas muudes standardites. Samuti on täiendatud mõistega kaasnevaid selgitusi. Muudatuste tulemusena on olulisuse mõiste kõikides IFRS standardites järjepidev. Info on oluline, kui selle avaldamata jätmine,

valesti avaldamine või varjamine võib mõistlikult eeldades mõjutada otsuseid, mida ettevõtte üldotstarbeliste finantsaruannete peamised kasutajad nende aruannete põhjal teevad. Fond hindab mõju finantsaruannetele. Ülejäänud uutel või muudetud standarditel või tõlgendustel, mis veel ei kehti, ei ole eeldatavasti olulist mõju Fondile.

Ülejäänud uutel või muudetud standarditel või tõlgendustel, mis on kehtivad 1. jaanuarist 2019 alanud aruandeperioodile, ei ole eeldatavasti olulist mõju fondile.

2.2 Juhtkonnapoolsed otsused ja hinnangud

Aruannete koostamine kooskõlas IFRS'iga eeldab fondivalitseja juhtkonnalt otsuste, eelduste ja hinnangute tegemist, mis mõjutavad arvestuspõhimõtete rakendamist ning varade, kohustuste, tulude ja kulude kajastamist. Kuigi hinnangute aluseks on nii juhtkonna parim teadmine kui faktid, võivad tegelikud tulemused hinnangutest erineda. Hinnanguid ja nende aluseks olevaid eeldusi vaadatakse üle järjepidevalt ning hinnangute muudatusi kajastatakse muudatuste tegemise aastal ning kõikidel järgnevatel aastatel, mida hinnangu muudatus mõjutab. Aruandeperioodil ei ole taolisi hinnanguid rakendatud.

Korrigeeritud soetusmaksumuses kajastatud finantsvarade (nõudmiseni ja lühiajalised hoiused krediidiasutustes ning võlakirjad, mis ei oma turuosaliste hinnanoteeringut) osas on fondivalitseja juhtkond hinnanud 31.12.2019 seisuga oodatava krediidikahju suurus. Täpsem info toodud lisas 2.7 ja 3.3.

2.3 Välisvaluutapõhised tehingud

Arvestus- ja esitusvaluuta

Fondi raamatupidamise aruanne on koostatud eurodes. Fondi arvestusvaluuta on samuti euro.

Tehingud ja saldod välisvaluutas

Välisvaluutas toimuvad väärtpaperitehingud hinnatakse eurodesse tehingupäeva depoopanga viimase ostunoteeringuga. Välisvaluutat ning välisvaluutas fikseeritud varasid ja kohustusi hinnatakse eurodesse, võttes aluseks Fondi depoopanga hindamispäeva viimase ostunoteeringu. Välisvaluutas denomineeritud varade ümberhindamisest eurodesse tekkivad kasumid/kahjumid kajastatakse kasumiaruandes „Neto kasum/kahjum valuutakursi muutustest“.

2.4 Finantsvarade- ja kohustuste klassifikatsioon

Fond klassifitseerib finantsvarad ja finantskohustused järgnevasse kategooriasse:

- finantsvarad õiglasest väärtuses muutusega läbi tulude ja kulude aruande - soetamisel määratletud klassi õiglasest väärtuses muutusega läbi tulude ja kulude aruande – aktsiad, investeerimisfondide osakud, võlakirjad, positiivse õiglase väärtusega tuletisinstrumendid;
- finantsvarad korrigeeritud soetusmaksumuses - raha ja raha ekvivalendid, tähtajalised hoiused, turuosaliste hinnanoteeringut mitteomavad võlakirjad, tehingupäevaga kajastatud tehingutest saadaolevad summad, intressi- ja dividendinõuded;
- finantskohustused õiglasest väärtuses muutusega läbi tulude ja kulude aruande – negatiivse õiglase väärtusega tuletisinstrumendid;
- finantskohustused korrigeeritud soetusmaksumuses - tehingupäevaga kajastatud tehingutelt maksta olevad summad, kohustused fondivalitseja ja depoopanga ees.

IFRS 9 kategooria	Klass (määratletud Fondis)	31.12.2019	31.12.2018
Finantsvarad	Finantsvarad korrigeeritud soetusmaksumuses		
	Nõuded krediidiasutustele	5 256 368	5 677 020
	Võlakirjad	1 839 816	1 592 602
	Võlakirjad	15 318 094	13 153 886

Finantsvarad õiglasest väärtuses muutustega läbi kasumiaruande	Kauplemise eesmärgil soetatud väärtpaberid
--	--

Arvele võtmine ja kajastamise lõpetamine

Fond võtab finantsvara või -kohustuse arvele siis, kui Fondist saab instrumendi lepinguline osapool. Tavapärastel turutingimustel toimuvaid finantsvarade oste või müüke kajastatakse tehingupäeval, ehk päeval, mil Fond on võtnud kohustuse kas vara osta või müüa.

Fond kajastab arvele võtmisel finantsvara või -kohustust selle õiglasest väärtuses, millele on lisatud või millest on maha arvatud finantsvara või -kohustuse puhul, mida ei kajastata õiglasest väärtuses muutustega läbi kasumiaruande, tehingukulutused, mis on otseselt seotud finantsvara omandamise või finantskohustuse emiteerimisega, näiteks teenustasud. Õiglasest väärtuses muutustega läbi kasumiaruande kajastavate finantsvarade ja -kohustuste tehingutasud kajastatakse kuluna kasumiaruandes.

Finantsvarade kajastamine lõpetatakse kui õigused finantsvarast tulenevatele rahavoogudele lõppevad või antakse üle ja kui Fond annab üle sisuliselt kõik riskid ja hüved. Finantskohustus (või finantskohustuse osa) eemaldatakse finantsseisundi aruandest siis ja ainult siis, kui see on kustutatud (s.o kui lepingus määratletud kohustus on täidetud, tühistatud või aegunud).

Edasine kajastamine

Finantsvarad: võlainstrumendid

Võlainstrumentide edasine kajastamine sõltub Fondi ärimudelilist finantsvarade haldamisel ning finantsvara rahavoogude lepingulistest tingimustest.

Õiglasest väärtuses muutustega läbi kasumiaruande: Varad, mis ei vasta soetusmaksumuse või õiglasest väärtuses muutusega läbi koondkasumi kriteeriumile, kajastatakse õiglasest väärtuses muutustega läbi kasumiaruande. Kasum või kahjum võlainstrumentidelt muutustega läbi kasumiaruande kajastatakse vastava perioodi, mil õiglase väärtuse muutus on toimunud, kasumiaruandes real Neto kasum/kahjum finantsvaradelt õiglasest väärtuses muutusega läbi kasumiaruande. Sellised õiglase väärtuse kasumid ja kahjumid sisaldavad ka vastavatelt instrumentidelt teenitud lepingulisi intresse.

Korrigeeritud soetusmaksumus: Varad, mida hoitakse lepinguliste rahavoogude kogumiseks ning mille rahavood on ainult põhiosa ja tasumata põhiosalt arvestatud intress, kajastatakse korrigeeritud soetusmaksumuses. Nendest varadest saadav intressitulu kajastatakse finantstuludes sisemise intressimäära meetodil. Kajastamise lõpetamisel kajastatakse saadud kasum või kahjum kasumiaruandes muudes tuludes/kuludes. Valuutakursi kasumid ja kahjumid ning krediidikahjumid kajastatakse kasumiaruandes eraldi ridadel.

Omakapitaliinstrumendid

Fond kajastab omakapitaliinstrumendid õiglasest väärtuses. Õiglasest väärtuses muutustega läbi kasumiaruande kajastatud omakapitaliinstrumentidest saadud kasum või kahjum kajastatakse kasumiaruandes real Neto kasum/kahjum finantsvaradelt õiglasest väärtuses muutusega läbi kasumiaruande.

Tuletisinstrumendid

Tuletisinstrumendid (valuutaforvardid) võetakse arvele õiglasest väärtuses, arvestamata tehingukuludis tehingupäeval, edasine kajastamine toimub nende õiglasest väärtuses. Juhul kui tuletisväärtpaberid on noteeritud aktiivsel turul, kasutatakse õiglase väärtusena turuväärtust. Vastasel juhul kasutatakse õiglase väärtuse leidmiseks hindamismeetodeid.

Need tehingud kajastatakse bilansis varana, kui nende turuväärtus on positiivne ning kohustusena, kui turuväärtus on negatiivne. Bilansis varade ja kohustuste õiglasi väärtusi tuletisinstrumentidel ei saldeerita. Tuletisinstrumentide arvestusel ei kasutata riskimaandamisarvestuse erireegleid.

Valuutaforvardite realiseerunud kasum ja realiseerimata tulu/kulu tuletisinstrumentide ümberhindlustest kajastatakse tulude ja kulude aruandes periooditulu ning –kuluna real „Neto kasum/kahjum õiglases väärtuses muutusega läbi tulude ja kulude aruande kajastatud finantsvaradest ja -kohustustest“.

2.5 Õiglase väärtuse hindamine

Õiglase väärtuse all mõeldakse väärtust, millega Fondi vara on võimalik müüa tehingust huvitatud ja Fondist sõltumatule osapoolle hindamispäeva seisuga. Väärtpaberibörsil kaubeldavate finantsvarade ja -kohustuste (näiteks aktsiad, fondid, võlakirjad, tuletisinstrumentid) puhul põhineb õiglase väärtus börsipäeva sulgemishinnal (close price). Fond kajastab kõiki investeeeringuid väärtpaberitesse õiglases väärtuses muutusega läbi tulude ja kulude aruande, välja arvatud need investeeeringud, mille õiglast väärtust ei ole võimalik leida. IFRS 13 „Õiglase väärtuse mõõtmine“ kohaselt börsil kaubeldavate finantsvarade ja -kohustuste õiglase väärtusena kasutatakse börsi sulgemishinda, kui see jääb ostu- ja müüginoteeringu vahele. Kui sulgemishind ei jää antud vahemikku, määrab fondivalitseja õiglase väärtusena hinna ostu- ja müügihinna vahel, mis kõige täpsemalt väljendaks konkreetse väärtpaberi õiglast väärtust.

Fondi varade väärtuse määramise aluseks on AS LHV Varahaldus juhatuse poolt kinnitatud „Investeeringufondide vara puhasväärtuse arvutamise reeglid“, millega määratakse reguleeritud turgudel kaubeldavate, reguleeritud turul mittekaubeldavate ja muude Fondi finantsvarade ja -kohustuste määramise põhimõtted.

Börsil kaubeldava investeeeringufondi aktsia või osaku väärtus määratakse samamoodi nagu börsil kaubeldava aktsia väärtus. Börsil mittekaubeldava lepingulise fondi osaku väärtus määratakse viimase teadaoleva tagasivõtmishinna alusel või kui hind ei ole kättesaadav, siis fondi puhasväärtuse põhjal. Börsil kaubeldava võlaväärtpaberi väärtus määratakse vastavalt reguleeritud turu viimasele teadaolevale ostunoteeringule (last bid-price).

Kui instrumentide õiglast väärtust ei ole võimalik usaldusväärset hinnata, võidakse neid kajastada soetusmaksumuses või määrab õiglase väärtuse fondivalitseja juhatus kasutades hindamismeetodeid. Fondivalitseja kasutab omapoolse õiglase väärtuse määramisel erinevaid hindamismeetodeid, mis hõlmavad sõltumatute osapoolte vahel hiljuti toimunud turutehinguid, viiteid teistele, ligikaudselt samasugustele instrumentidele, diskonteeritud rahavoo analüüsi ja optioonide hindamise mudeleid ja muid hindamismeetodeid tuginedes võimalikult palju turuinfole ja võimalikult vähe firmapõhistele sisenditele.

2.6 Tasaarveldamine

Finantsvarasid ja –kohustusi tasaarveldatakse ja näidatakse bilansis netosummas ainult juhul, kui Fondil on selleks juriidiline õigus ning kavatsus need varad ja kohustused tasaarveldada või realiseerida samaaegselt. Fond ei ole aruande- ega võrreldaval perioodil varade ja kohustuste tasaarveldamist rakendanud.

2.7 Finantsvarade väärtuse langus

Kui Fondil on finantsvarasid, mida ei kajastata nende õiglases väärtuses muutusega läbi tulude ja kulude aruandes, siis hinnatakse igal aruande kuupäeval, kas esineb objektiivseid tõendeid selle kohta, et varade väärtus võib tegelikkuses olla vähenenud võrreldes nende varade bilansilise väärtusega. Finantsvara väärtuse langemisele võivad viidata:

- väärtpaberi emitendi finantsraskused, viited emitendi võimalikule pankrotile
- väärtpaberi intressi- või põhiosamaksete maksmatajätmine või hilinenud maksmine
- finantsvara aktiivse turu kadumine
- teised olulised sündmused, mis võivad viidata varade väärtuse langusele.

Allahindluse nõuded põhinevad oodatava krediidikahjumi (ECL) mudelil. Oodatav krediidikahjum vähendab vara bilansilist väärtust, kahjumit kajastatakse tulude ja kulude aruandes. Krediidiriski ja ECL hindamine bilansipäeval on erapooletu ja tõenäosustega kaalutud ning sisaldab kogu saadaolevat informatsiooni, mis on asjakohane hinnangu tegemiseks – sh informatsiooni toimunud sündmustest, praegustest tingimustest ning

mõistlikke prognoose tulevikusünnimustest ja majandustingimustest. ECL arvutuste hindamisel kasutatakse nii mudeleid kui eksperthinnanguid.

Vastavalt IFRS 9 tugineb oodatav krediitkahju leidmine kolmele allahindlusfaasile.

- Toimivad varad (faas 1) – puuduvad märkimisväärsed krediitkvaliteedi halvenemise tunnused. Kajastatakse kahjum, mis eeldatavasti võiks tekkida järgneva 12 kuu jooksul (12 kuu ECL).
- Alatoimivad varad (faas 2) – krediitrisk on arvelevõtmisest alates oluliselt suurenenud. Kajastatakse kahjum, mis eeldatavasti võiks tekkida kogu tema eluea jooksul (eluea ECL).
- Mittetoimivad varad (faas 3) – maksejõuetus. Kajastatakse (täiendav) kahjum, mis eeldatavasti võiks tekkida kogu eluea jooksul.

ECL arvutatakse funktsioonina makseviivituse tõenäosusest (PD), kahjumäärast antud makseviivituse vm kahjujuhtumi tekkimise korral (LGD) ning suuruselt antud hetkel (EAD).

2.8 Intressid

Intressitulud ja -kulud kajastatakse tulude ja kulude aruandes, kasutades sisemise intressimäära meetodit. Sisemine intressimäär on määr, mis diskonteerib eeldatava rahavoo täpselt läbi finantsinstrumendi eeldatava eluea finantsvara bilansilise väärtuseni. Efektivse intressimäära arvutamisel hindab Fond rahavooge, arvestades finantsinstrumendi kõiki lepingulisi tingimusi, kuid ei arvesta tulevase krediitkahjumeid. Intressitulu finantsvaradelt, mis on klassifitseeritud õiglaselt väärtuses muutusega läbi tulude ja kulude aruande, kajastatakse eraldi real „Intressitulu“.

2.9 Dividendid

Dividendid võetakse arvele esimesel päeval, mil aktsia kaupleb ilma dividendita (Ex-dividends date), arvestades välja kuulutatud dividendimäära, Fondi poolt omatavate aktsiate arvu aktsionäride nimekirja fikseerimise päeval ning rakendatavat maksumäära. Dividendinõue eemaldatakse aktiveeritud vastava rahasumma laekumisel Fondi. Enammakstud maksud dividendidelt jäetakse aktiveeritud üles, kuni summad laekuvad Fondi. Dividenditulu finantsvaradelt, mis on klassifitseeritud õiglaselt väärtuses muutusega läbi tulude ja kulude aruande, kajastatakse eraldi real „Dividenditulu“.

2.10 Viitlaekumised

Viitlaekumiste all kajastatakse üldiselt dividendinõuded (vt arvestuspõhimõtte "Dividendid"), tekkepõhiselt arvestatud, kuid laekumata tulud, sh intressid ja intressi iseloomuga nõuded ning müügitehingud, mille väärtuspäev on hiljem kui bilansipäev.

2.11 Raha ja raha ekvivalendid

Raha ja raha ekvivalendid all kajastatakse nõudmiseni hoiuste saldod pangakontodel, üleõhoiuste saldod ning kuni 3-kuulisi tähtajalisi hoiuseid.

Üleõhoiustelt laekunud intressid kajastatakse tulude ja kulude aruandes real „Intressitulu“.

2.12 Tähtajalised hoiused

Tähtajaliste hoiuste all kajastatakse krediitdiasutustes hoitavaid hoiuseid. Vastavalt investeerimisfondide seadusele võib avatud avalik Fond investeerida krediitdiasutuste hoiustesse tähtajaga kuni 12 kuud. Tähtajalistelt hoiustelt arvestatud kuid hindamispäevaks laekumata intressid kajastatakse bilansil real „Tähtajalised hoiused“ ning tulude ja kulude aruandes real „Intressitulu“.

2.13 Investeerimisfondi puhasväärtuse arvutamine

Fondi vara puhasväärtus määratakse kindlaks lähtudes investeerimisfondide seadusest, Rahandusministri kehtestatud Investeerimisfondide vara puhasväärtuse määramise korrast, AS LHV Varahaldus (fondivalitseja) sisemistest protseduurireeglitest ja Fondi tingimustest.

Fondi vara puhasväärtuse (NAV) määramiseks arvutatakse välja Fondi koguvarede turuväärtus ning lahutatakse sellest Fondi kohustused. Osaku puhasväärtus saadakse kogupuhasväärtuse jagamisel ringluses olevate osakute arvuga.

2.14 Valitsemistasu

Valitsemistasu on fondivalitsejale makstav tasu Fondi valitsemise eest. Valitsemistasu määr on 0,9% aastas Fondi varade turuväärtusest. Valitsemistasu määra vähendatakse vastavalt õigusaktides sätestatule. Vähendamise ulatus sõltub fondivalitseja valitsetavate kõigi kohustuslike pensionifondide vara väärtuse summast. Valitsemistasu vähendamise alampiirmäär on maksimaalselt 0,4%. Valitsemistasude määrasid vähendatakse iga kalendriaasta 1. veebruarist alates, kusjuures Valitsemistasu määra vähendav kordaja leitakse kord kalendriaastas kohustuslike pensionifondide 1. jaanuarile järgneva teise tööpäeva vara väärtuse seisuga ja määratakse täpsusega vähemalt kaks kohta pärast koma. Kohaldatav valitsemistasu määr on toodud fondivalitseja veebilehel.

Kohaldatav valitsemistasu oli perioodil 1.02.2016 kuni 31.01.2017 0,71766%, perioodil 01.02.2017 kuni 31.01.2018 0,62802%, perioodil 01.02.2018 kuni 31.01.2019 0,585% ning alates 01.02.2019 on kohaldatav valitsemistasu 0,576%.

Valitsemistasu arvestatakse Fondi varade turuväärtusest maha igapäevaselt ning makstakse välja hiljemalt aruandekuule järgneva kuu viimasel pangapäeval.

2.15 Tehingutasud

Tulude ja kulude aruandes on real „Tehingutasud“ all kajastatud Fondi arvel tehtavate tehingutega vahetult seotud ülekandekulud ja teenustasud.

2.16 Osakute märkimine

Osakute märkimine toimub vastavalt Fondi emissiooniprospекtis kirjeldatud tingimustele. Alates 1. juunist 2009 kuni 2009. aasta lõpuni peatati maksed pensionifondidesse. Kuni 30. novembrini 2009 oli II samba liitunudel võimalik esitada avaldus jätkamiseks 2010. aastast II samba makseid vabatahtlikult. Isikutel, kes avaldust ei esitanud, olid II samba maksed peatatud ka 2010. aastal, taastudes 2011. aastast 50% ulatuses ning jätkudes aastast 2012 tavapärase süsteemi alusel. Isikutele, kes jätkasid vabatahtlikult 2% maksmist II sambasse, oli aastatel 2014 kuni 2017 riigi panus varasema 4% asemel 6%. 2013. aastal oli võimalik esitada maksete tõstmise avaldus, mille puhul olid inimese ja riigi maksed aastatel 2014 kuni 2017 vastavalt 3% ja 6%. Alates 2018 aastast on II samba maksed isikutel 2% ja riigil 4%.

2.17 Osakute vahetamised, väljamaksed osakuomanikele, märkimis- ja tagasivõtmistasu

Osakuomanikul on õigus vahetada Osakud teise kohustusliku pensionifondi osakute vastu, kui vahetamine ei ole õigusaktide alusel keelatud. Pensionifondi vahetamisel Osakuomanikule väljamakseid ei tehta. Osakute vahetamisel makstakse Osakuomaniku arvel tagasivõtmistasu.

Väljamaksed pensionifondist toimuvad vastavalt kogumispensionide seaduse 2. peatüki 8. jaos sätestatule. Osakuomanikul tekib õigus kohustusliku kogumispensioni väljamaksetele vanaduspensioniiikka jõudmisest arvates. Sõltuvalt kogutud osakute väärtusest on osakuomanikul õigus sõlmida kogumispensioni saamiseks kindlustusandjaga pensionileping, leppida pensionifondivalitsejaga kokku fondipension või taotleda ühekordset väljamakset pensionifondist.

Aastast 2010 ei võta fondivalitseja osakute väljalaskmisel väljalasketasu. Osakute tagasivõtmistasu piirmäär oli kuni 31.01.2017 1% osaku puhasväärtusest, kuid alates 01.02.2017 osaku tagasivõtmistasu ei võeta.

Lisa 3 Finantsriskide juhtimine

Fond investeerib oma vara vastavalt Fondi investeerimiseesmärkidele erinevatesse väärtpaberitesse, tuletisinstrumentidesse, hoiustesse.

Fondi investeerimisega kaasnevad mitmesugused riskid, mis võivad mõjutada investeeringu tootlust. Fondi minevikutootlus ei tähenda lubadust Fondi järgmiste perioodide tulude kohta. Fondi investeerimispoliitikast tulenevalt võib osaku puhasväärtus kõikuda. Fond võib teenida nii kasumit kui ka kahjumit. Investor peaks arvestama sellega, et tulevikus ei pruugi ta Fondist tagasi saada kogu sinna investeeritud summat. Mida lühem on investori investeeringu kestus Fondis, seda tõenäolisem on kaotuse võimalus.

Fondijuht investeerib Fondi vara vastavalt Fondi investeerimiseesmärkidele, arvestades seejuures Investeerimisfondide seaduse ja Fondi tingimustega seatud investeerimispiiranguid. Investeerimisliimitidest kinnipidamist jälgitakse igapäevaselt, investeerimispiirangute ületamise korral võtab fondijuht ette meetmed nende likvideerimiseks.

Fondi investeerimispoliitikast tulenevalt on Fond avatud järgmistele riskidele:

tururisk

krediidirisk

likviidsusrisk

kapitalrisk

3.1 Tururisk

Tururisk väljendab potentsiaalset kahju, mis võib tekkida finantsinstrumentide tulevaste rahavoogude õiglase väärtuse muutusest tulenevalt muutustest intressimäärades, valuutakursides ja aktsiahindades.

Tururiski vähendamiseks hajutatakse investeeringuid erinevate emitentide, riikide ja piirkondade vahel ning võidakse kasutada tuletisinstrumente.

Väärtpaberiturgudel toimuvat jälgitakse igapäevaselt. Turusituatsioonide muutumisel võidakse vajadusel investeeringutes teha muudatusi, näiteks muuta võlakirjade osakaalu Fondi koguinvesteeringutes või asendada osa võlakirju teist tüüpi võlakirjadega jne.

Fondi investeeringud aruandepäeva seisuga on toodud Investeeringute aruandes.

Intressimäära risk

Intressimäära risk tuleneb võimalusest, et muutused intressimäärades mõjutavad tuleviku rahavoogusid või finantsinstrumendi õiglast väärtust. Suurem osa intressiriskist tuleneb investeeringutest võlainstrumentidesse.

Tabelis esitatud tundlikkuse analüüs näitab põhjendatud võimalike intressimäärade muutuste mõju Fondi kasumlikkusele tulenevalt kahest aspektist:

- aruandeperioodi lõpu seisuga hoitavate ujuva intressimääraga finantsinstrumentide (võlakirjad) neto intressitulu aastane muutus;
- aruandeperioodi lõpu seisuga hoitavate fikseeritud intressimääraga finantsinstrumentide (raha ja raha ekvivalendid, tähtajalised hoiused ja võlakirjad) õiglase väärtuse aastane muutus.

Intressimäärade muutuse mõju tulude ja kulude aruandele	Muutus baaspunktides	Intressitulu muutus (EUR)	Õiglase väärtuse muutus (EUR)
31.12.2019			
EUR	+/- 20	+/- 31 543	+/- 201
USD	+/- 20	+/- 534	+/- 0
31.12.2018			
EUR	+/- 20	+/- 25 532	+/- 69
USD	+/- 20	+/- 2 477	+/- 0

Järgnev tabel analüüsib Fondi avatust intressiriskile. Fondi intressiteenivad varad on kajastatud põhisummades ja kategoriseeritud järgmise intressi ümberhindamise järgi. Summad tabelis on esitatud eurodes.

	Kuni 3 kuud	3-12 kuud	1-5 aastat	Üle 5 aasta	Kokku põhisummades	Turumuutuste mõju ja kogunenud intress	Allahindlused	Kokku	
31.12.2019									
Varad									
Raha ja raha ekvivalendid ning tähtajalised hoiused	3 442 044	1 814 324		0	0	5 256 368	0	-3 963	5 252 405
Võlakirjad õiglasest väärtuses muutusega läbi tulude ja kulude aruande	1 820 000	1 287 980	8 576 391	2 720 000	14 404 371	913 723	0		15 318 094
Võlakirjad korrigeeritud soetusmaksumuses	0	0	0	1 835 250	1 835 250	4 566	0		1 839 816
Kokku	5 262 044	3 102 304	8 576 391	4 555 250	21 495 989	918 289	-3 963	22 410 315	

	Kuni 3 kuud	3-12 kuud	1-5 aastat	Üle 5 aasta	Kokku põhisummades	Turumuutuste mõju ja kogunenud intress	Allahindlused	Kokku	
31.12.2018									
Varad									
Raha ja raha ekvivalendid ning tähtajalised hoiused	4 877 000	800 020		0	0	5 677 020	0	-6 902	5 670 118
Võlakirjad õiglasest väärtuses muutusega läbi tulude ja kulude aruande	844 000	1 011 354	6 184 466	4 405 300	12 445 120	708 766	0		13 153 886
Võlakirjad korrigeeritud soetusmaksumuses	0	0	0	1 587 950	1 587 950	4 652	0		1 592 602
Kokku	5 721 000	1 811 374	6 184 466	5 993 250	19 710 090	713 418	-6 902	20 416 606	

Valuutarisk

Valuutarisk on risk, et finantsinstrumendi väärtus muutub tulenevalt muutustest valuutakurssides. Fond kasutab valuutariski maandamiseks tuletisinstrumente. Avatud valuutaposisiooni jälgib fondijuht igapäevaselt. Vastavalt Fondi tingimustele võib Fond hoida avatud valuutaposisiooni maksimaalselt 25% Fondi vara väärtusest. Erinevates valuutades nomineeritud varad ja kohustused on tabeli veergudes toodud eurodes vastavalt bilansipäeval kehtinud vahetuskursile. Fondil on finantskohustused ainult eurodes.

Avatud valuutaposisioonide kontsentreerumine

31.12.2019	EUR	USD	Kokku
Valuutariski kandvad varad			
Raha ja raha ekvivalendid	963 559	0	963 559
Tähtajalised hoiused	4 288 846	0	4 288 846
Võlakirjad õiglases väärtuses muutusega läbi tulude ja kulude aruande	15 032 688	285 406	15 318 094
Võlakirjad korrigeeritud soetusmaksumuses	1 839 816	0	1 839 816
Viitlaekumised	16 037	0	16 037
Valuutariski kandvad varad kokku	22 140 946	285 406	22 426 352
Valuutariski kandvad kohustused			
Muud kohustused	-10 946	0	-10 946
Valuutariski kandvad kohustused kokku	-10 946	0	-10 946
Avatud valuutaposisioon	22 130 000	285 406	22 415 406

31.12.2018	EUR	USD	Kokku
Valuutariski kandvad varad			
Raha ja raha ekvivalendid	1 339 184	61 390	1 400 574
Tähtajalised hoiused	4 269 544	0	4 269 544
Võlakirjad õiglases väärtuses muutusega läbi tulude ja kulude aruande	11 708 241	1 445 645	13 153 886
Võlakirjad korrigeeritud soetusmaksumuses	1 592 602	0	1 592 602
Viitlaekumised	15 666	0	15 666
Valuutariski kandvad varad kokku	18 925 236	1 507 035	20 432 272
Valuutariski kandvad kohustused			
Muud kohustused	-10 134	0	-10 134
Valuutariski kandvad kohustused kokku	-10 134	0	-10 134
Avatud valuutaposisioon	18 915 104	1 507 035	20 422 139

Järgnev tundlikkuse analüüs esitab põhjendatud võimalike muutuste mõju tulude ja kulude aruandele valuutades, milles Fondil on olulised finantsvarad aruandeperioodi lõpu seisuga. Tabelis esitatud summad on eurodes.

Mõju tulude ja kulude aruandele	Kursimuutus	2019	Kursimuutus	2018
USD kurss	+/- 10%	+/- 28 541	+/- 10%	+/- 150 704

3.2 Likviidsusrisk

Likviidsusrisk on võimalus, et turu madala likviidsuse tõttu ei ole Fond võimeline ostma või müüma väärtpapereid soovitud hinnatasemel ning seetõttu ei ole võimalik järgida Fondi investeerimispoliitikat ja/või ei saa rahuldada kõiki osakute lunastusnõudeid õigel ajal, seda eriti olukorras, kus mitmeid suuri lunastusordereid on kogunenud samaaegselt.

Likviidsusrisk võib samuti suureneada tururiski ja krediidiriski suurenemisega raskes turuolukorras, näiteks majanduslanguse korral.

Fond juhib likviidsusriski järgmiste kriteeriumite alusel:

- Fond investeerib valdavalt turukõlblikesse väärtpaberitesse, mis on kergesti realiseeritavad;
- Fond võib investeerida maksimaalselt 30% Fondi vara väärtusest turul mittekaubeldavatesse võlakirjadesse;
- Osakute vahetamine toimub 3 korda aastas, mille jaoks on Fondil piisavalt aega likviidsuspositsiooni parandada.

Investeeringud on jaotatud likviidseteks ja ebalikviidseteks fondivalitseja sisemise hinnangu alusel vastavalt sellele, kui kiiresti on instrumenti võimalik õiglase hinnaga võõrandada. Likviidseks on loetud instrumendid ja positsioonid, millele võõrandamine võtab fondivalitseja hinnangul aega kuni kolm pangapäeva. Ebalikviidsed instrumendid on omakorda jaotatud kaheks - instrumendid, mida on võimalik fondivalitseja hinnangul võõrandada õiglase hinnaga kuni 2 nädala jooksul ning instrumendid, mida ei ole.

Fondi finantsvarad kogusummas 19 851 120 eurot (2018. a: 18 100 092 eurot) on fondijuhi hinnangul likviidsed, kuna Fondi positsiooni on võimalik kuni 3 börsipäevaga turutingimustel realiseerida.

Alljärgnevas tabelis on toodud mittelikviidsete väärtpaberite info, mille realiseerimine võib võtta rohkem kui 2 nädalat:

Mittelikviidsed väärtpaberid	31.12.2019	31.12.2018
Võlakirjad		
ALTUMG 1.3% 17/10/24	305 955	296 255
Eesti Energia 4.5% 18/11/20	418 515	433 189
Riigi Kinnisvara 1.61% 09/06/27	800 036	800 036
Siauliu Bankas 23/12/29	340 457	0
Transpordi Varahaldus 2.85% 18/04/25	699 323	792 566
Kokku	2 564 286	2 322 046

Fondil ei ole kindla lunastustähtajaga finantskohustusi, mistõttu ei ole siinkohal esitatud ka Fondi kohustuste ja nende kohustuste katteks hoitavate varade struktuuri tähtaegade lõikes. Fondi bilansipäeva finantskohustuste maksetähtajad on kuni 1 kuu, kuid tulenevalt Fondi likviidsete finantsvarade mahust suudab Fond finantskohustusi täita.

3.3 Krediidirisk

Krediidirisk on võimalik kahju, mille võib põhjustada finantsinstrumenti vastaspoole võimetus oma kohustusi täita. Fond järgib sisemisi protseduureegleid vastaspoolte valimisel ning fondijuht jälgib regulaarselt vastaspoolte krediidireitinguid, uudisvoogu ja finantsaruandeid. Fondijuht esitab kord kuus mitte-kvantitatiivsete riskide ülevaate riskijuhtimise üksusele ja juhatusele, mis sisaldab ka vastaspooltega toimunud olulisi sündmusi.

Korrigeeritud soetusmaksumuses hinnatud finantsvaradele leitakse allahindlus, mis baseerub oodatava krediidiriski (ECL) mudelil. ECL mudeli eesmärgiks on arvutada 12 kuu ja eluea oodatav krediidikahjum vastavalt finantsvara allahindlusfaasile. IFRS 9 kehtestab kolme-faasilise mudeli väärtuse languse määramiseks vastavalt krediidikvaliteedi muutusele peale esmast arvelevõtmist. Finantsinstrument, mis ei ole esmasel kajastamisel krediidikahjumiga, klassifitseeritakse Faasi 1 ning ECL mõõdetakse summas, mis on võrdne 12-kuulise osaga kogu oodatava eluea krediidikahjumist. Kui on toimunud oluline krediidiriski suurenemine alates esmasest arvelevõtmisest, klassifitseeritakse finantsinstrument Faasi 2, aga ei loeta veel allahinnatuks. Juhul kui finantsinstrument on krediidikahjumiga, liigitatakse see Faasi 3. Faasi 2 ja 3 kuuluvate instrumentide puhul arvutatakse ECL kogu nende eluea jooksul oodatava krediidikahjumi põhjal. Aruandekuupäeva seisuga liigituvad kõik korrigeeritud soetusmaksumuses kajastatavad finantsvarad Faasi 1.

Finantsinstrumenti krediidirisk loetakse oluliselt suurenekuks kui kas vastaspoole sisemine krediidireiting muutub rohkem kui fikseeritud piirmäär (2 ühikut) või rikub vastaspool olulise tähtsusega lepingutingimusi. Sellistel juhtudel liigub instrument Faasi 2.

Kasutatud ECL mudel järgib marginaalkahjumite summa lähenemist, kus ECL arvutatakse marginaalkahjumite summana, mis ilmnevad igas ajaperioodis (kuus) aruandekuupäevast alates. Marginaalkahjumid tulenevad individuaalsetest riskiparameetritest (PD, LGD, EAD), mis prognoosivad võlgnevuse jääke ja kahjumeid maksejõuetuse puhul ning iga perioodi maksejõuetuse tõenäosust.

ECL arvutused põhinevad järgmistel komponentidel:

- Maksejõuetuse tõenäosus (PD) on hinnang, kui suure tõenäosusega kindlaksmääratud aja jooksul instrument muutub maksejõuetuks.
- Võlgnevuse suurus maksejõuetuse hetkel (EAD) on hinnang tulevikus maksejõuetuse tekkimise hetkel kehtivale eeldatavale nõudesummale, mis võtab arvesse aruandekuupäevale järgneva oodatavaid muutusi, sh põhiosa ja intressimaksud.
- Kahjumäär maksejõuetuse korral (LGD) on hinnang maksejõuetusest tingitud kahjule. See põhineb saadaolevate rahavoogude ja oodatavate rahavoogude vahele. LGD kajastatakse protsendina EAD-st.
- Diskontomäär kasutatakse oodatava kahjumi diskonteerimiseks nüüdisväärtusele aruandekuupäeva seisuga.

Igale korrigeeritud soetusmaksumuses hinnastatavale finantsvarale leitakse krediidiireiting, kasutades sisemist reitingumudelit. Antud reitingumudel seob vastaspoole finantsseisu ja äririski hinnangu võimaliku maksejõuetuse tõenäosusega. Krediidiriski mudelist saadud 12 kuu PD rekaliibreeritakse tulevikku vaatavaks 12 kuu hinnanguks arvestades vastavaid makrostsenaariume. Vastavad makronäitajad, mida mudelis kasutatakse indeksite kujul, sisaldavad hinnangut olemasolevale majanduskeskkonnale. Kasutades maksejõuetuse kõverat, konverteeritakse saadud 12 kuu PD hinnang eluea PD-ks selliselt, et tulemuseks on konkreetse finantsinstrumendi oodatav maksejõuetus igal tulevasel ajahetkel kuni oodatava eluea lõpuni. Arvestades makrostsenaariumite indekseid, saadakse kõik tulevased PD-d kõikidele makromajanduslikele stsenaariumitele.

Maksejõuetusel tekkiv kahjumäär (LGD) arvutatakse vastava tagatise hinnangulise kiirrealiseerimisväärtuse põhjal. LGD mudelis arvestatakse tagatiseks nii võlakirja tingimustes fikseeritud tagatised kui ka kaudsed tagatised (nt riigi vahendid). Arvestades makromajanduslike stsenaariumitega, saadakse igale allahindlusstsenaariumile vastavad LGD määrad.

Tulevikku vaatava informatsiooni lisamiseks ECL mõõtmiseks, arvutatakse tõenäosusega kaalutud ECL summa vastavalt kolmele allahindlusstsenaariumile (baas, positiivne ja negatiivne). Majandusliku stsenaariumite kaalud seisuga 31.12.2018 on järgmised: baasstsenaarium 65%, negatiivne stsenaarium 25% ja positiivne stsenaarium 10%.

Matemaatiliselt võrdub oodatav krediidikahju vastava ajaperioodi (12 kuud või eluea) PD, LGD, EAD ja diskontomäärade korrutiste summaga, arvestades konkreetsete majanduslike stsenaariumite tõenäosusi.

$$ECL = p_{baas} \cdot ECL_{baas} + p_{pos} \cdot ECL_{pos} + p_{neg} \cdot ECL_{neg} \quad \text{ja} \quad ECL_T = \sum_t PD_t \cdot LGD_t \cdot EAD_t \cdot d_t,$$

kus:

ECL_T – ajaperioodi T (12 kuud või eluea) ECL, leitakse iga stsenaariumi kohta (ECL_{baas} , ECL_{pos} , ECL_{neg});

PD_t – maksejõuetuse tõenäosus kuu t puhul, leitakse igale stsenaariumile;

LGD_t – oodatav kahjumäär kuu t puhul, leitakse igale stsenaariumile;

EAD_t – laenujääk kuu t seisuga;

d_t – diskontomäär;

p_{baas} , p_{pos} , p_{neg} – vastava stsenaariumi tõenäosused.

Fond järgib krediidiriski juhtimisel õigusaktides ja Fondi tingimustes välja toodud piiranguid. Järgitavateks piiranguteks on:

- Fondi võlakirjakontsentratsioon ühe emitendi kohta sõltub emitendi tüübist: vastavate keskvalitsuste või rahvusvaheliste organisatsioonide poolt emiteeritud võlakirjadesse maksimaalselt 35% Fondi vara väärtusest; muude emitentide puhul 10% Fondi vara väärtusest;
- Fond võib hoiustada ühe krediidasutuse hoiustesse maksimaalselt 20% Fondi vara väärtusest.

Tabelis on välja toodud Fondi maksimaalne avatus krediidiriskile, lähtuvalt instrumentide bilansilistest väärtustest. Fondis ei ole ühtegi võlakirja, mis oleks ületähtaegne oma põhiosa või intressimaksetega. Fond ei ole pantinud oma finantsvara.

	31.12.2019	31.12.2018
Raha ja raha ekvivalendid ning tähtajalised hoiused	5 252 405	5 670 119
Viitlaekumised	16 037	15 666
Võlakirjad õiglasest väärtusest muutuva läbi tulude ja kulude aruande	15 318 094	13 153 886
Võlakirjad korrigeeritud soetusmaksumuses	1 839 816	1 592 602
Kokku	22 426 352	20 432 273

Korrigeeritud soetusmaksumuses kajastavate finantsvarade (võlakirjad ja tähtajalised hoiused) jaotus sisemise reitingu järgi koos oodatava krediirikahjuga. 31.12.2019 seisuga omavad kõik sellised finantsvarad investeerimisjärgu reitingut (<9) ning kuuluvad allahindlusfaasi 1.

31.12.2019	Reiting	Turuväärtus	12 kuu ECL	Kokku
madal krediidirisk	4	0	0	0
madal krediidirisk	5	1 839 816	0	1 839 816
madal krediidirisk	6	1 604 241	0	1 604 241
keskmine krediidirisk	7	2 688 568	-674	2 687 894
keskmine krediidirisk	8	0	-3 289	-3 289
kõrgendatud krediidirisk	9	0	0	0
Kokku		6 132 625	-3 963	6 128 662

31.12.2018	Reiting	Turuväärtus	12 kuu ECL	Kokku
madal krediidirisk	4	0	0	0
madal krediidirisk	5	0	0	0
madal krediidirisk	6	1 592 602	0	1 592 602
keskmine krediidirisk	7	0	0	0
keskmine krediidirisk	8	4 276 446	-6 902	4 269 545
kõrgendatud krediidirisk	9	0	0	0
Kokku		5 869 048	-6 902	5 862 146

Standard & Poor's / Moody's reitingute lõikes jagunevad Fondi investeringud börsil noteeritud võlakirjadesse:

	31.12.2019	31.12.2018
AAA / Aaa	10.72%	16.70%
AA / Aa2	8.54%	9.64%
AA- / Aa3	10.75%	8.12%
A+ / A1	7.02%	11.26%
A / A2	17.22%	9.95%
A- / A3	10.29%	14.01%
BBB+ / Baa1	14.68%	8.10%
BBB / Baa2	7.24%	5.80%
BBB- / Baa3	4.80%	5.62%
Reitinguta	8.74%	10.80%
Kokku	100.00%	100.00%

Raha ja depositeeritud krediidirisk on marginaalne kuna nõudmiseni kontol olev raha asub depoopangas, mille krediidireiting on A+ (Standard&Poor's) ning depositeeritud sõlmimisel oleme lähtunud eelkõige vastaspoolte usaldusväärsusest (Moody's krediidireitingud Ba2, Baa3 ja NR).

3.4 Riski kontsentratsioon

Riski kontsentratsioon on liigne sõltuvus ühest konkreetsest mõjurist. Kontsentratsiooniriski vähendamiseks hajutatakse Fondi investeringuid erinevate piirkondade ja sektorite vahel.

Regioonide lõikes jagunevad Fondi finantsvarad järgnevalt:

	31.12.2019	31.12.2018
Baltikum	51.25%	55.69%
Euroopa	24.68%	15.99%
Euroopa arenevad turud	12.36%	13.55%
Põhja-Ameerika	6.49%	7.13%
Lähis-Ida	1.27%	1.35%
Vaikse ookeani piirkond	3.94%	6.29%
Kokku	100.00%	100.00%

Sektorite lõikes jagunevad Fondi finantsvarad järgnevalt:

	31.12.2019	31.12.2018
Raha ja raha ekvivalendid	23.45%	27.79%
Finantssektor	32.35%	26.05%
Valitsus	24.98%	30.39%
Materjalid	1.38%	1.54%
Telekommunikatsiooniteenused	2.97%	0%
Kommunaalteenused	14.87%	14.23%
Kokku	100.00%	100.00%

Lisa 4 Kapitali juhtimine

Fondi kapital koosneb tema netovaradest (vt lähemalt Lisa 6 Fondi puhasväärtuse võrdlusaruanne) ehk Fondi osakute emiteerimisest saadud rahast ja Fondi kasumist. Fondi kapital muutub regulaarselt tulenevalt uute osakute emiteerimisest ning kolm korda aastas on Fondi osakuomanikel võimalus fonde vahetada ja Fondist väljuda. Fondijuht monitoorib oodatavaid raha sisse ja väljavooge eesmärgiga tagada piisav likviidsuspuhver osakute lunastuseks (vt ka lisa 3.2).

Lisa 5 Finantsvarade ja –kohustuste õiglase väärtus

Fondi finantsvarade ja –kohustuste bilansiline väärtus vastab valdavalt nende õiglasele väärtusele, arvestades kasutatavate hindamistehnikate erisusi. Õiglases väärtuses mõõdetavate varade hierarhiast tulenevalt kasutatavast hindamistehnikast annab ülevaate järgnev tabel:

31.12.2019	1. tase	2. tase	3. tase	Kokku
Võlakirjad	15 318 094	0	0	15 318 094
Finantsvarad kokku	15 318 094	0	0	15 318 094

31.12.2018	1. tase	2. tase	3. tase	Kokku
Võlakirjad	13 153 886	0	0	13 153 886
Finantsvarad kokku	13 153 886	0	0	13 153 886

Fond kajastab kauplemiseks hoitavaid finantsvarasid õiglases väärtuses muutusega läbi tulude ja kulude aruande. Raha ja raha ekvivalendid, tähtajalised hoiused ning noteerimata võlakirjad, mis ei ole aktiivsel turul kaubeldavad, kajastatakse korrigeeritud soetusmaksumuses.

Fond kategoriseerib finantsinvesteeringud sõltuvalt nende ümberhindlusest kolmele eri tasemele:

1. tase – finantsinvesteeringud, mida hinnatakse börsil või muul aktiivsel turul noteeritud hinnas
2. tase – finantsinstrumendid, mida hinnatakse hindamistehnikatega, mis põhinevad jälgitavatel sisenditel (samaste tehingute kursid ja intressikõverad)
3. tase – finantsinstrumendid, mille ümberhindluseks kasutatavad hindamistehnikad põhinevad mittejälgitavatel sisenditel (näiteks diskonteeritud rahavoogude meetod)

Aktiivsel turul kaubeldavate väärtpaberite väärtuseks loetakse viimane teadaolev sulgemishind reguleeritud turul, mis enamikel juhtudel langeb ostu- ja müüginoteeringu vahele. Fondivalitseja juhtkonna hinnangul ei erine korrigeeritud soetusmaksumuses kajastatud finantsvarade õiglane väärtus oluliselt nende bilansilisest väärtusest, kuna finantsvarad on lühiajalised (raha ja raha ekvivalendid, kuni 12-kuulised tähtajalised hoiused ning viitlaekumised) või investeeringud on soetatud bilansipäeva lähedal ja turutingimustel (noteerimata võlakirjad).

Lisa 6 Fondi puhasväärtuse võrdlusaruanne

tegevuse algus: juuni 2002. a

	Fondi puhasväärtus	Osaku puhasväärtus		Fondi puhasväärtus	Osaku puhasväärtus
31.12.2002	678 034	0.66085	31.12.2011	2 588 283	0.99789
31.12.2003	835 584	0.67363	31.12.2012	7 822 105	1.09311
31.12.2004	1 070 017	0.69728	31.12.2013	9 236 136	1.09913
31.12.2005	771 172	0.72412	31.12.2014	12 092 836	1.15975
31.12.2006	923 371	0.75718	31.12.2015	16 516 253	1.17423
31.12.2007	1 097 549	0.76183	31.12.2016	20 369 287	1.19156
31.12.2008	1 156 870	0.74952	31.12.2017	20 762 708	1.18713
31.12.2009	1 437 685	0.92370	31.12.2018	20 422 138	1.19221
31.12.2010	1 652 356	0.98786	31.12.2019	22 415 406	1.20822

Lisa 7 Viitlaekumised

Viitlaekumistena on kajastatud laekumata raha osakute lunastamisest summas 16 037 eurot. Seisuga 31.12.2018 olid laekumata raha osakute lunastamisest summas 15 666 eurot.

Lisa 8 Seotud osapooled

Seotud osapoolteks käesoleva aruande mõistes loetakse fondivalitsejat AS LHV Varahaldus ning teisi fondivalitseja poolt valitsetavaid investeerimis- ja pensionifonde ning fondivalitsejaga samasse konsolideerimisgruppi kuuluvaid ettevõtteid. LHV Pensionifond XS maksab igakuiselt valitsemistasu fondivalitsejale. 2019. aastal moodustasid tasud kokku 122 877 eurot, võlgnevus bilansipäeva seisuga on 10 946 eurot. 2018. aastal moodustasid tasud kokku 119 456 eurot, võlgnevus 31.12.2018 seisuga oli 10 134 eurot. Fondivalitseja poolt valitsetavate teiste fondidega tehtud tehingud on olnud turutingimustel ning vahendustasusid nende tehingute eest ei ole võetud ega makstud.

2019. a ja 2018. a tehingutasud LHV Pangale on avalikustatud „Tehingu- ja vahendustasude aruandes“.

Lisa 9 Bilansipäevajärgsed sündmused

Käesolev Eesti valitsuskoosseis soovib muuta kohustuslikku II pensionisammast vabatahtlikuks, andes inimestele võimaluse kätte saada kogu II pensionisambasse kogutud raha (nii inimese enda panustatud 2% kui riigi poolt sotsiaalmaksu arvelt lisatud 4%) enne pensioniiga tingimusel, et saadud raha pealt tasutakse 20% tulumaksu ning järgmised 10 aastat liiguks inimese 4%line sotsiaalmaksu makse riiklikku ehk I sambasse. Riigikogus võeti vastav pensionireformi otsus vastu 29.01.2020, kuid president jättis selle 07.02.2020 välja kuulutamata, viidates võimalikele mitmetele riivetele Eesti Vabariigi põhiseadusega. Pensionireformi eelnõu saadeti sisuliste muudatusteta märtsi alguses teistkordselt presidendile, kes otsustas 20. märtsil taaskord seaduse jätta välja kuulutamata ja saatis selle Riigikohtusse otsustamisele. Seega on võimaliku pensionireformi mõju ulatust keeruline hinnata. 2019. aasta septembris viis fondivalitseja läbi fondi investeringute likviidsuse stressitestimise – testimise läbiviimise hetkel oli fondis likviidsed vahendeid piisavas ulatuses, et vajadusel täita kõik lunastusorderid ühe kuu jooksul täies mahus ka siis, kui fondist liiguks välja üle 50% rahast.

Bilansipäeva järgselt mõjutab fondide tegevust ja majandust laiemalt nii Eestis kui ka kõikjal mujal maailmas Covid-19 koroonaviirus ning sellega paratamatult kaasnevad piirangud ettevõtete majanduslikule tegevusele. LHV Varahaldus fondivalitsejana on suuteline kõikide tegevuste järjepidevust tagama ka kriisiolukorras, kus kas enamik või kõik ametikohad töötavad kodukontorist.

Küll aga on 12 märtsil välja kuulutatud ning vähemasti mai alguseni kestev eriolukord rohkemal või vähemal määranud mõjutanud pea kõiki kohalikke ja naaberriikide ettevõtteid, sealhulgas ka LHV Varahalduse pensionifondide poolt hallatavaid börsiväliseid varasid. LHV Varahaldus on ka alternatiivsete varade puhul hoidnud investeringute tegemisel pigem konservatiivset joont. Kõik kinnisvarainvesteeringud on tehtud võlga kaasamata, võlakirjainvesteeringud tehtud tugeva tagatisstruktuuriga ettevõtete vastu, kellel mitmeid alternatiivseid tuluallikaid. Potentsiaalne negatiivne mõju esialgu eeldatud tootlusele lühiajalises perspektiivis on loomulikult olemas, kuid kõikide investeringute puhul eeldame, et pikemas plaanis on nad jätkusuutlikud ja eeldatud tootlusega.

Suuremad USA ja Euroopa aktsiaturud on langenud veebruaris saavutatud turutipust enam kui kolmandiku võrra. Kuivõrd LHV Varahalduse aktiivselt juhitud fondid olid ka enne koroonaviiruse laialdasemat levikut aktsiaturgude osas ettevaatlikud, on ka negatiivne mõju võrreldes teiste turuosalistega olnud oluliselt väiksem. Bilansipäeva järgselt märtsi kuus pärast turgude järsku langust on Aktiivselt juhitud fondid L ja XL võrreldes bilansipäevaga võtnud oluliselt aktiivsema hoiaku ka avalikesse turgudesse investeerimisel.

Fondi puhasväärtuse võrdlus:

	Fondi puhasväärtus	Osaku puhasväärtus
31.12.2019	22 415 406	1.20822
26.03.2020	22 546 696	1.19562

Tehingu- ja vahendustasude aruanne

Depoopanga real kajastatakse nii tehingute teostamisega seotud tasusid kui ka vahendustasusid.

2019	Tehingute arv	Tehingute maht	Makstud tehingu- ja vahendustasud	Tasu % makstud tasudest
Reguleeritud turgudel kaubeldavad väärtpaberid:				
AS LHV Pank	11	4 323 765	220	98.57%
AS SEB Pank	1	248 518	3	1.43%
Reguleeritud turgudel mittekaubeldavad väärtpaberid:				
Ilma maaklerita	15	13 932 596	0	0.00%
Kokku	27	18 504 879	223	100.00%

Aruandeperioodil on makstud väärtpaberitehingu tasu summas 220 EUR AS-le LHV Pank.

2018	Tehingute arv	Tehingute maht	Makstud tehingu- ja vahendustasud	Tasu % makstud tasudest
Reguleeritud turgudel kaubeldavad väärtpaberid:				
AS LHV Pank	4	1 438 072	80	84.93%
AS SEB Pank	2	530 437	14	15.07%
Reguleeritud turgudel mittekaubeldavad väärtpaberid:				
Ilma maaklerita	1	201 601	0	0.00%
Kokku	7	2 170 110	94	100.00%

Aruandeperioodil on makstud väärtpaberitehingu tasu summas 80 EUR AS-le LHV Pank.

Fondi investeringute aruanne seisuga 31.12.2019

(eurodes)

Emitent/väärtpaberi nimetus	Reiting	Reitingu-agentuur*	Päritoluriik	ISIN-kood	Valuuta	Tootlus aegumiseni	Keskmine soetushind ühikule	Keskmine soetusväärtus kokku	Turuväärtus ühikule 31.12.2019**	Turuväärtus kokku	Osakaal fondi varade puhasväärtusest	
1. Väärtpaberid							16 961 256	17 157 910	76.55%			
Võlakirjad							16 961 256	17 157 910	76.55%			
Eesti Energia 4.5% 18/11/20	BBB-	S&P	Eesti	XS0235372140	EUR	-0.14%	1 164.35	465 739	1 046.29	418 515	1.87%	
Elering 0.875% 03/05/2023	A2	Moody's	Eesti	XS1713464102	EUR	0.48%	1 013.25	510 676	1 018.79	513 468	2.29%	
Riigi Kinnisvara 1.61% 09/06/27 ²	NR	-	Eesti	EE3300111236	EUR	1.61%	100 068.43	800 547	100 004.47	800 036	3.57%	
Transpordi Varahaldus 2.85% 18/04/25 ²	NR	-	Eesti	EE3300111160	EUR	2.85%	750.00	695 250	754.39	699 323	3.12%	
Banco Santander 1.375% 14/12/22	A	Fitch	Hispaania	XS1330948818	EUR	0.01%	105 502.19	422 009	104 084.87	416 340	1.86%	
Sabic Capital 2.75% 20/11/20	A	Fitch	Holland	XS0995811741	EUR	-0.17%	1 015.66	304 699	1 029.04	308 712	1.38%	
DT 03/04/20	BBB+	Fitch	Holland	XS1382791892	EUR	-0.28%	1 002.03	666 350	1 000.74	665 492	2.97%	
STEDIN 0 10/24/22	A-	S&P	Holland	XS1705553417	EUR	0.03%	1 007.04	524 667	999.15	520 557	2.32%	
IPIC 3.625% 30/05/23	AA	Fitch	Kaimanisaared	XS0860584308	EUR	0.07%	1 055.86	263 965	1 136.31	284 078	1.27%	
Qatar 4.5% 20/01/22	AA-	S&P	Katar	XS0615236006	USD	2.06%	1 027.19	266 069	951.35	285 406	1.27%	
LIEENE 1.875% 10/07/28	BBB+	S&P	Leedu	XS1853999313	EUR	0.98%	982.95	227 061	1 081.41	249 807	1.11%	
Lietuvos Energija 2% 14/07/27	BBB+	S&P	Leedu	XS1646530565	EUR	0.85%	1 021.00	362 455	1 093.04	388 029	1.73%	
Siauliu Bankas 23/12/29	Baa1	Moody's	Leedu	LT0000404287	EUR	6.15%	10 000.00	340 000	10 013.44	340 457	1.52%	
Lithuania 3.4% 03/10/20	A-	Fitch	Leedu	LT0000607087	EUR	-0.12%	0.01	188 038	0.01	173 860	0.78%	
Lithuania 2.1% 06/11/24	A-	Fitch	Leedu	LT1000610014	EUR	0.10%	107.18	304 709	110.01	312 754	1.40%	
Lithuania 5.5% 17/05/22	A-	Fitch	Leedu	LT0000610057	EUR	0.04%	0.01	72 500	0.01	67 430	0.30%	
Lithuania 3.375% 22/01/24	A	S&P	Leedu	XS1020300288	EUR	-0.15%	1 019.66	335 467	1 175.47	386 728	1.73%	
Lithuania 4.1% 28/02/23	A	S&P	Leedu	LT0000610065	EUR	0.05%	0.01	158 215	0.01	158 214	0.71%	
ALTMG 1.3% 07/03/25	Baa1	Moody's	Läti	LV0000880037	EUR	0.75%	1 007.11	551 894	1 038.38	569 032	2.54%	
ALTMG 1.3% 17/10/24	Baa1	Moody's	Läti	LV0000802353	EUR	0.50%	995.56	292 693	1 040.66	305 955	1.36%	
Latvenergo 1.9% 10/06/22	Baa2	Moody's	Läti	LV0000801777	EUR	0.36%	1 040.24	411 934	1 048.13	415 060	1.85%	
Latvenergo 2.8% 22/05/20	Baa2	Moody's	Läti	LV0000801165	EUR	0.11%	971.75	408 134	1 027.56	431 575	1.93%	
Bank Gospodarstwa Krajow 1.375% 01/06/25	A-	Fitch	Poola	XS1829259008	EUR	0.19%	1 021.41	510 707	1 071.75	535 876	2.39%	
PKO Bank 0.75% 25/07/21	A3	Moody's	Poola	XS1650147660	EUR	0.07%	998.05	152 702	1 013.88	155 123	0.69%	
BNP Paribas 2.875% 24/10/22	AA-	Fitch	Prantsusmaa	XS0847433561	EUR	-0.03%	1 090.86	663 244	1 087.15	660 988	2.95%	

Emitent/väärtpaberi nimetus	Reiting	Reitingu-agentuur*	Päritoluriik	ISIN-kood	Valuuta	Tootlus aegumiseni	Keskmine soetushind ühikule	Keskmine soetusväärtus kokku	Turväärtus ühikule 31.12.2019**	Turväärtus kokku	Osakaal fondi varade puhasväärtusest
France Government 1% 25/05/27	Aa2	Moody's	Prantsusmaa	FR0013250560	EUR	-0.10%	1.03	1 119 104	1.09	1 181 504	5.27%
Romania 2.875% 28/10/24	Baa3	Moody's	Rumeenia	XS1129788524	EUR	0.38%	991.69	357 007	1 124.03	404 650	1.81%
German Government 1.5% 04/09/22	AAA	Fitch	Saksamaa	DE0001135499	EUR	-0.59%	0.01	979 648	0.01	955 211	4.26%
Temasek 0.5% 01/03/22	Aaa	Moody's	Singapur	XS1373130902	EUR	-0.15%	1 006.84	873 935	1 018.31	883 890	3.94%
Slovakia 3.375% 15/11/24	A+	S&P	Slovakkia	SK4120008871	EUR	-0.08%	1.16	768 479	1.17	775 328	3.46%
Fortum 4% 24/05/21	BBB	Fitch	Soome	XS0629937409	EUR	-0.04%	1 114.24	407 812	1 080.66	395 523	1.76%
China Development Bank 0.375% 16/11/21	A1	Moody's	Šveits	XS1711173218	EUR	0.07%	1 001.95	426 832	1 006.15	428 620	1.91%
Czech Republic 3.875% 24/05/22	Aa3	Moody's	Tšehhi Vabariik	XS0750894577	EUR	-0.28%	1 195.26	956 207	1 123.51	898 807	4.01%
JP Morgan 1.375% 16/09/21	A2	Moody's	USA	XS1110449458	EUR	-0.20%	1 031.28	532 141	1 031.07	532 033	2.37%
Bank of America 04/05/23	A2	Moody's	USA	XS1602557495	EUR	0.14%	1 010.04	640 367	1 008.72	639 529	2.85%

Krediitiasutuse nimi	Hoiuse liik	Päritoluriik	Reiting	Reitinguagentuur*	Algus-kuupäev	Alusvara nimetus	Intress	Löpp-tähtaeg	Hoiustatud summa	Turväärtus kokku	Osakaal fondi varade puhasväärtusest
2. Hoised										5 252 405	23.43%

Arvelduskontod

SEB Pank	Nõudmiseni hoius	Eesti	A+	S&P		EUR			963 559	963 559	4.30%
----------	------------------	-------	----	-----	--	-----	--	--	---------	---------	-------

Tähtajalised hoised

Citadele banka Eesti filiaal	Tähtajaline hoius	Eesti	Ba1	Moody's		EUR	0.25%	07.02.2019	05.02.2020	801 794	801 794	3.58%
Coop Pank	Tähtajaline hoius	Eesti	NR			EUR	0.61%	07.02.2019	06.02.2020	1 676 691	1 676 691	7.48%
Bigbank	Tähtajaline hoius	Eesti	NR			EUR	0.50%	10.12.2019	08.12.2020	1 011 877	1 011 877	4.51%
Citadele banka Eesti filiaal	Tähtajaline hoius	Eesti	Ba1	Moody's		EUR	0.60%	26.12.2019	25.12.2020	802 447	802 447	3.58%
Tähtajaliste hoiste oodatav krediitkahju										- 3 963	- 0.02%	

3. Muud varad	16 037	0.07%
Muud nõuded	16 037	0.07%
VARAD KOKKU	22 426 352	100.05%
Fondi kohustused	- 10 946	- 0.05%
FONDI VARADE PUHASVÄÄRTUS	22 415 406	100.00%

* Lühendatud reitinguagentuuride täisnimed on Moody's Investor Service, Standard&Poor's Corporation ja Fitch IBCA.

** Ühiku turuhind sisaldab selleks kuupäevaks kogunenud intressi.

¹ Reguleeritud turul mittekaubeldavad võlaväärtpaberid.

Reguleeritud turul mittekaubeldavate võlaväärtpaberite väärtuse hindamiseks kasutab AS LHV Varahaldus vastavalt veebilehel lhv.ee avalikustatud eeskirjale „LHV Varahalduse investeerimisfondide vara puhasväärtuse määramise sisemised protseduureeglid“ aktiivse turu kõrgeimat ostunoteeringut hindamispäeva seisuga (last bid-price), mis saadakse infotarnija (Bloomberg) vahendusel.

Fondi investeringute aruanne seisuga 31.12.2018

(eurodes)

Emitent/väärtpaberi nimetus	Reiting	Reitingu-agentuur*	Päritoluriik	ISIN-kood	Valuuta	Tootlus aegumiseni	Keskmine soetushind ühikule	Keskmine soetusväärtes kokku	Turuväärtus ühikule 31.12.2018**	Turuväärtus kokku	Osakaal fondi varade puhasväärtusest
1. Väärtpaberid								14 651 210		14 746 488	72.21%
Võlakirjad								14 651 210		14 746 488	72.21%
Eesti Energia 4.5% 18/11/20	Baa3	Moody's	Eesti	XS0235372140	EUR	0.35%	1 164.35	465 739	1 082.97	433 188	2.12%
Elering 0.875% 03/05/2023	A2	Moody's	Eesti	XS1713464102	EUR	0.64%	1 013.25	510 676	1 015.93	512 029	2.51%
Riigi Kinnisvara 1.61% 09/06/27 ²	NR	-	Eesti	EE3300111236	EUR	1.61%	100 068.43	800 547	100 004.47	800 036	3.92%
Transpordi Varahaldus 2.85% 18/04/25 ²	NR	-	Eesti	EE3300111160	EUR	2.85%	850.00	787 950	854.98	792 566	3.88%
Sabic Capital 2.75% 20/11/20	A1	Moody's	Holland	XS0995811741	EUR	0.43%	1 015.66	304 699	1 046.59	313 977	1.54%
STEDIN 0 10/24/22	A-	S&P	Holland	XS1705553417	EUR	0.24%	1 007.04	524 667	990.77	516 191	2.53%
DBJJP 0.375% 21/10/19	A	S&P	Jaapan	XS1309485701	EUR	-0.16%	101 314.92	405 260	100 503.95	402 016	1.97%
IPIC 3.625% 30/05/23	Aa2	Moody's	Kaimanisaared	XS0860584308	EUR	0.73%	1 055.86	263 965	1 140.29	285 074	1.40%
Amber Circle 3.25% 04/12/22	A+	S&P	Kaimanisaared	XS0860855344	USD	3.78%	884.00	615 592	858.70	559 870	2.74%
Qatar 4.5% 20/01/22	AA-	S&P	Katar	XS0615236006	USD	3.46%	1 007.81	266 069	917.03	275 109	1.35%
LIEENE 1.875% 10/07/28	BBB+	S&P	Leedu	XS1853999313	EUR	2.05%	982.95	227 061	993.94	229 600	1.12%
Lietuvos Energija 2% 14/07/27	BBB+	S&P	Leedu	XS1646530565	EUR	1.94%	1 021.00	362 455	1 014.32	360 082	1.76%
Lithuania 3.4% 03/10/20	A-	Fitch	Leedu	LT0000607087	EUR	0.05%	0.01	188 038	0.01	179 248	0.88%
Lithuania 2.1% 06/11/24	A-	Fitch	Leedu	LT1000610014	EUR	0.74%	107.18	304 709	108.07	307 251	1.50%
Lithuania 5.5% 17/05/22	A-	Fitch	Leedu	LT0000610057	EUR	0.32%	0.01	72 500	0.01	69 970	0.34%
Lithuania 3.375% 22/01/24	A	S&P	Leedu	XS1020300288	EUR	0.22%	1 019.66	335 467	1 190.47	391 663	1.92%
Lithuania 4.1% 28/02/23	A	S&P	Leedu	LT0000610065	EUR	0.42%	0.01	158 215	0.01	161 421	0.79%
ALTUMG 1.3% 07/03/25	Baa1	Moody's	Läti	LV0000880037	EUR	1.27%	994.67	303 376	1 012.65	308 858	1.51%
ALTUMG 1.3% 17/10/24	Baa1	Moody's	Läti	LV0000802353	EUR	1.21%	995.56	292 693	1 007.67	296 255	1.45%
Latvenergo 1.9% 10/06/22	Baa2	Moody's	Läti	LV0000801777	EUR	0.90%	1 040.24	411 934	1 044.25	413 523	2.02%
Latvenergo 2.8% 22/05/20	Baa2	Moody's	Läti	LV0000801165	EUR	0.20%	971.75	408 134	1 053.11	442 305	2.17%
Bank Gospodarstwa Krajow 1.375% 01/06/25	A-	Fitch	Poola	XS1829259008	EUR	1.21%	1 021.41	510 707	1 018.02	509 012	2.49%
PKO Bank 0.75% 25/07/21	A3	Moody's	Poola	XS1650147660	EUR	0.67%	998.05	152 702	1 005.21	153 797	0.75%
Romania 2.875% 28/10/24	Baa3	Moody's	Rumeenia	XS1129788524	EUR	1.22%	991.69	357 007	1 097.54	395 115	1.93%
German Government 1.5% 04/09/22	AAA	Fitch	Saksamaa	DE0001135499	EUR	-0.47%	0.01	979 648	0.01	970 280	4.75%

Emitent/väärtpaberi nimetus	Reiting	Reitingu-agentuur*	Päritoluriik	ISIN-kood	Valuuta	Tootlus aegumiseni	Keskmine soetushind ühikule	Keskmine soetusväärtus kokku	Turuväärtus ühikule 31.12.2018**	Turuväärtus kokku	Osakaal fondi varade puhasväärtusest
Temasek 0.5% 01/03/22	Aaa	Moody's	Singapur	XS1373130902	EUR	0.11%	1 006.84	873 935	1 016.42	882 251	4.32%
Slovakia 3.375% 15/11/24	A+	S&P	Slovakkia	SK4120008871	EUR	0.20%	1.16	768 479	1.19	786 328	3.85%
Czech Republic 3.875% 24/05/22	AA-	Fitch	Tšehhi Vabariik	XS0750894577	EUR	0.04%	1 195.26	956 207	1 153.46	922 770	4.52%
USA TREASURY BILL 1.625% 31/08/19	Aaa	Moody's	USA	US912828D804	USD	2.63%	88.53	595 019	87.24	610 666	2.99%

Krediidiasutuse nimi	Hoiuse liik	Päritoluriik	Reiting	Reitinguagentuur*	Algus-kuupäev	Alusvara nimetus	Intress	Löpp-tähtaeg	Hoiustatud summa	Turuväärtus kokku	Osakaal fondi varade puhasväärtusest
2. Hoiused										5 670 118	27.76%
Arvelduskontod											
SEB Pank	Nõudmiseni hoius	Eesti	A+	S&P		EUR			1 339 184	1 339 184	6.56%
SEB Pank	Nõudmiseni hoius	Eesti	A+	S&P		USD			61 390	61 390	0.30%
Tähtajalised hoiused											
Bigbank	Tähtajaline hoius	Eesti	NR		11.01.2018	EUR	0.70%	10.01.2019	1 006 786	1 006 786	4.93%
Citadele banka Eesti filiaal	Tähtajaline hoius	Eesti	Ba2	Moody's	8.02.2018	EUR	0.35%	7.02.2019	802 504	802 504	3.93%
Coop Pank	Tähtajaline hoius	Eesti	NR		7.11.2018	EUR	0.25%	7.02.2019	1 667 136	1 667 136	8.16%
Citadele banka Eesti filiaal	Tähtajaline hoius	Eesti	Ba2	Moody's	27.12.2018	EUR	0.30%	26.12.2019	800 020	800 020	3.92%
Tähtajaliste hoiuste oodatav krediitkahju										- 6 902	- 0.03%
3. Muud varad										15 666	0.08%
Muud nõuded										15 666	0.08%
VARAD KOKKU										20 432 272	100.05%
Fondi kohustused										- 10 134	- 0.05%
FONDI VARADE PUHASVÄÄRTUS										20 422 138	100.00%

* Lühendatud reitinguagentuuride täisnimed on Moody's Investor Service, Standard&Poor's Corporation ja Fitch IBCA.

** Ühiku turuhind sisaldab selleks kuupäevaks kogunenud intressi.

† Reguleeritud turul mittekaubeldavad võlaväärtpaberid.

Reguleeritud turul mittekaubeldavate võlaväärtpaberite väärtuse hindamiseks kasutab AS LHV Varahaldus vastavalt veebilehel lhv.ee avalikustatud eeskirjale „LHV Varahalduse investeerimisfondide vara puhasväärtuse määramise sisemised protseduureeglid“ aktiivse turu kõrgeimat ostunoteeringut hindamispäeva seisuga (last bid-price), mis saadakse infotarnija (Bloomberg) vahendusel.

Sõltumatu vandeaudiitori aruanne

LHV Pensionifond XS osakuomanikele

Meie arvamus

Meie arvates kajastab aastaaruanne kõigis olulistest osadest õiglaselt AS-i LHV Varahaldus (Fondivalitseja) poolt valitsetava LHV Pensionifond XS (Fond) finantsseisundit seisuga 31. detsember 2019 ning sellel kuupäeval lõppenud majandusaasta finantstulemust ja rahavoogusid kooskõlas investeerimisfondide seadusega.

Mida me auditeerisime

Meie poolt auditeeritud Fondi aastaaruanne sisaldab:

- raamatupidamise aastaaruannet, mis sisaldab:
 - bilanssi seisuga 31. detsember 2019;
 - tulude ja kulude aruannet eeltoodud kuupäeval lõppenud majandusaasta kohta;
 - Fondi puhasväärtuse muutumise aruannet eeltoodud kuupäeval lõppenud majandusaasta kohta;
 - rahavoogude aruannet eeltoodud kuupäeval lõppenud majandusaasta kohta; ja
 - raamatupidamise aastaaruande lisa, mis sisaldavad olulisi arvestuspõhimõtteid ja muud selgitavat infot;
- investeringute aruannet; ning
- tehingu- ja vahendustasude aruannet.

Arvamuse alus

Viisime auditi läbi kooskõlas rahvusvaheliste auditeerimisstandarditega (ISA-d). Meie kohustused vastavalt nendele standarditele on täiendavalt kirjeldatud meie aruande osas „Audiitori kohustused seoses Fondi aastaaruande auditiga“.

Usume, et kogutud auditi tõendusmaterjal on piisav ja asjakohane meie arvamuse avaldamiseks.

Sõltumatus

Oleme Fondivalitsejast ja Fondist sõltumatud kooskõlas Rahvusvaheliste Arvestusekspertide Eetikakoodeksi Nõukogu (IESBA) poolt välja antud kutseliste arvestusekspertide eetikakoodeksiga (IESBA koodeks) ja Eesti Vabariigi audiitortegevuse seaduses sätestatud eetikanõuetega. Oleme täitnud oma muud eetikaalased kohustused vastavalt IESBA koodeksile ja Eesti Vabariigi audiitortegevuse seaduse eetikanõuetele.

Muu informatsioon

Fondivalitseja juhatus vastutab muu informatsiooni eest. Muu informatsioon hõlmab tegevusaruannet (kuid ei hõlma aastaaruannet ega meie vandeaudiitori aruannet).

Meie arvamus Fondi aastaaruande kohta ei hõlma muud informatsiooni ja me ei avalda muu informatsiooni kohta kindlustandvat arvamust.

Fondi aastaaruande auditeerimise käigus on meie kohustus lugeda muud informatsiooni ja kaaluda seda tehes, kas muu informatsioon sisaldab olulisi vasturääkivusi Fondi aastaaruandega või meie poolt auditi käigus saadud teadmistega või tundub muul viisil olevat oluliselt väärkajastatud. Kui me teeme tehtud töö põhjal järelduse, et muu informatsioon on oluliselt väärkajastatud, oleme kohustatud selle info oma aruandes välja tooma. Meil ei ole sellega seoses midagi välja tuua.

Fondivalitseja juhatuse ja nende, kelle ülesandeks on Fondi valitsemine, kohustused seoses Fondi aastaaruandega

Fondivalitseja juhatus vastutab Fondi aastaaruande koostamise ja õiglase esitamise eest kooskõlas investeerimisfondide seadusega ja sellise sisekontrollisüsteemi rakendamise eest, nagu Fondivalitseja juhatus peab vajalikuks, võimaldamaks pettusest või veast tulenevate oluliste väärkajastamisteta Fondi aastaaruande koostamist.

Fondi aastaaruande koostamisel on Fondivalitseja juhatus kohustatud hindama Fondi jätkusuutlikkust, avalikustama vajadusel infot tegevuse jätkuvusega seotud asjaolude kohta ja kasutama tegevuse jätkuvuse printsiipi, välja arvatud juhul, kui Fondivalitseja juhatus kavatses Fondi likvideerida või tegevuse lõpetada või tal puudub realistlik alternatiiv eelnimetatud tegevustele.

Need, kelle ülesandeks on valitsemine, vastutavad Fondi finantsaruandlusprotsessi üle järelevalve teostamise eest.

Audiitori kohustused seoses Fondi aastaaruande auditiga

Meie eesmärk on saada põhjendatud kindlus selle kohta, kas Fondi aastaaruanne tervikuna on pettusest või veast tulenevate oluliste väärkajastamisteta, ja anda välja audiitori aruanne, mis sisaldab meie arvamust. Kuigi põhjendatud kindlus on kõrgetasemeline kindlus, ei anna ISA-dega kooskõlas läbiviidud audit garantiid, et oluline väärkajastamine alati avastatakse. Väärkajastamised võivad tuleneda pettusest või veast ja neid peetakse oluliseks siis, kui võib põhjendatult eeldada, et need võivad kas üksikult või koos mõjutada kasutajate poolt Fondi aastaaruande alusel tehtavaid majanduslikke otsuseid.

Kooskõlas ISA-dega läbiviidud auditi käigus kasutame me kutsealast otsustust ja säilitame kutsealase skeptitsismi. Samuti me:

- tuvastame ja hindame riske, et Fondi aastaaruandes võib olla olulisi väärkajastamisi tulenevalt pettusest või veast, kavandame ja teostame auditiprotseduure vastavalt tuvastatud riskidele ning kogume piisava ja asjakohase auditi tõendusmaterjali meie arvamuse avaldamiseks. Pettusest tuleneva olulise väärkajastamise mitteavastamise risk on suurem kui veast tuleneva väärkajastamise puhul, sest pettus võib tähendada varjatud kokkuleppeid, võltsimist, tahtlikku tegevusetust, vääresitiste tegemist või sisekontrollisüsteemi eiramist;
- omandame arusaama auditi kontekstis asjakohasest sisekontrollisüsteemist, selleks, et kujundada auditiprotseduure sobivalt antud olukorrale, kuid mitte selleks, et avaldada arvamust Fondi sisekontrollisüsteemi tõhususe kohta;
- hindame kasutatud arvestuspõhimõtete asjakohasust ning Fondivalitseja juhatuse poolt tehtud raamatupidamislike hinnangute ja nende kohta avalikustatud info põhjendatust;
- otsustame, kas Fondivalitseja juhatuse poolt kasutatud tegevuse jätkuvuse printsiip on asjakohane ning kas kogutud auditi tõendusmaterjali põhjal on olulist ebakindlust põhjustavaid sündmusi või tingimusi, mis võivad tekitada märkimisväärset kahtlust Fondi jätkusuutlikkuses. Kui me järeldame, et eksisteerib oluline ebakindlus, oleme kohustatud oma audiitori aruandes juhtima tähelepanu infole, mis on selle kohta avalikustatud Fondi aastaaruandes, või kui avalikustatud info on ebapiisav, siis modifitseerima oma arvamust. Meie järeldused tuginevad audiitori aruande kuupäevani kogutud auditi tõendusmaterjalil. Tulevased sündmused või tingimused võivad siiski põhjustada Fondi tegevuse jätkumise lõppemist;

- hindame Fondi aastaaruande üldist esitusviisi, struktuuri ja sisu, sealhulgas avalikustatud informatsiooni, ning seda, kas Fondi aastaaruanne esitab toimunud tehinguid ja sündmusi viisil, millega saavutatakse õiglane esitusviis.

Me vahetame infot nendega, kelle ülesandeks on Fondi valitsemine, muu hulgas auditi planeeritud ulatuse ja ajastuse ning oluliste auditi tähelepanekute kohta, sealhulgas auditi käigus tuvastatud oluliste sisekontrollisüsteemi puuduste kohta.

AS PricewaterhouseCoopers

Verner Uibo
Vandeauditiitor, litsents nr 568

30. märts 2020
Tallinn, Eesti